

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 . . . 4.— za pol leta . . . 5.— . . . 8.— za vse leto . . . 10.— . . . 16.— Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc. izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglašajo se računsko po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmetnjena in javno izjavljena, domači oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštne.

V edinosti je moč!

Izgled v bodočnost z ozirom na pogodbo z Ogersko.

(Konec.)

Tekom desetletja našega ustavnega življenja ni nobene take izpremembe, nobenega položaja, da bi se n. pr. opozicijske negospodarstvenih narodov poštevata zaresno toliko, kolikor bi se poštevata ob ponovitvi pogodbe z Ogersko. Ko bi stranke in frakcije slovenskih narodov ne bile toliko oportunističke, separatistične, partikularistične in v posamičnih zastopnikih celó osebno sebične, razumele in porabile bi položanje, ki se jim pokaže že drugo leto ob razpravljanju pogodbe z Ogersko, in to položanje bi izrabile narodom in celokupni monarhiji na korist. Tako pa se ne moremo nadejati nikakih ugodnih posledic iz bližajočega se položanja, dasi so Mladočehi in nekateri jugoslovanski poslanci razsvetljeni dovolj in že dosedaj v primernih opozicijah nasproti obtemu sistemu.

Grof Badeni, ki ima sestaviti novo ministerstvo, jako dobro računa, ako že sedaj daje razglašati, da bode njegovo ministerstvo stalo nad strankami, in razodeva sosebno s tem, da pozna „papenheimerje“, ki sestavljajo sedanjo državno zbornico poslancev. Ko pride pri ogerski pogodbi državnoopravno vprašanje na vrsto, potisne slovenske opozicijske narode v stran, ker to vprašanje more rešiti s strankami pokojne koalicije, in to kaže, da moč pokopane koalicije ni še zamrla; forma se je razbila, duh pa je ostal. K čemu bi bilo torej potreba razpuščati državni zbor, ko je pri vsej nesposobnosti še vedno dober, da s skupinami odstranjene koalicije izvrši še druge važne zadeve v smislu trajajočega sistema? In k tem važnim zadevam spada na prvem mestu obnovljenje pogodbe z Ogersko. Zbornica, ki more delovati v takem smislu, je še živa in more dobro služiti narodom in nameram nekaterih državnikov naše monarhije.

Kakor za Ogersko, bodo skupine iz prejšnje koalicije, tudi brez vsake formalne zveze, soglašale pri vseh važnih političnih vprašanjih, in le slovanski odlomki konservativnega kluba bodo skušali, če ne pred Bogom, pa pred svojimi volilci z raznimi, plitvimi, niti za kmete ne dovolj krepkimi sofizmi opirati in opravičevati svojo vest.

Hitro ko pa pridejo gospodarstvena vprašanja na dnevni red, obrne se novo ministerstvo tudi k opozicijskim strankam in frakcijam, katere se ve da bodo pomagale rešiti, kolikor se rešiti da pri takih sestavah, a skupine nemških liberalcev, poljskega

in češkega plemstva bodo že skrbele, da tudi ekonomiska vprašanja se ne bodo reševala na preveliko radost nižih slojev in večine skupnega naseljenja vseh narodov.

Tako bode ministerstvo nad strankami potrebovalo sedaj skupine, ki podpirajo v obče dosednji sistem, sedaj pa stranke in frakcije, ki se vnamajo tudi in bolj za obče ekonomiske interese. V političnih vprašanjih bodo odločevale skupine pokojne koalicije, v gospodarstvenih vprašanjih pa opozicijske stranke in frakcije. To, kar je za slovanske negospodarstvene narodnosti odločilno, bodo odločevale protislovanske stranke, to pa, kar je v gospodarstvenem pogledu važno za skupno naseljenje, reševalo se bode tudi nadalje s pomočjo opozicij.

Novo ministerstvo nad strankami bode po takem podpiralo še nadalje dosednji obči sistem s pomočjo protislovanskih strank, ki so sestavljale prejšnjo koalicijo, in ironija nanese, da kar doseže v nacionalnekonomiškem pogledu, priboré mu opozicijske stranke in frakcije na mnogo strani proti volji skupin, s katerimi se bode še nadalje vzdrževal dosednji obči sistem.

Slovanski negospodarstveni narodi so pričakovali vlade, ki bi porabila obči evropski mir za urejenje notranjih vprašanj; sedaj pa odločno zatrjujejo, da nastopi vlada, ki naj bi odložila volilno reformo ter izvršila obnovljenje pogodbe z Ogersko, ne da bi se bistveno izpremenilo kaj in če pride do kake izpremembe v gospodarskem pogledu, zgodi se le s pomočjo opozicijskih strank in frakcij. Obči evropski mir naj bi ostal i nadalje brez sledu na notranje utrjenje monarhije, in slovanski narodi imajo doslej takih frakcij, ki so zadovoljne s tako logiko stvari, dogodkov in namer! No taka je perspektiva na podstavi poročil, ki se uže tedne ponavljajo vsak dan, a boljšega ne bode, dokler bodo negospodarstveni narodi pošiljali poslance v državni zbor s političnim razumom, kakoršen razkrivajo frakcije jugoslovanske, maloruske in sedaj sicer onemogla staročeska stranka. Volilci slovanskih negospodarstvenih narodov naj pa pri taki perspektivi poprašujejo nekoliko svoj politični razum in izprašujejo tudi boljše svojo politično vest! Slovanski narodi so sami krivi, da nastopajo vlade, ki vzdržujejo dosednji sistem.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 19. septembra 1895.

Občinske volitve na Dunaju. Kdor hoče vedeti, kako pišejo besneči časnikarji,

„dober dan, gospóda Zagrebčani“, okrenol se je proti meščanom. „Prišel sem, da z vami določim večni mir“, in utrujen spustil se je Stepko na stol.

„Ali želi Vaša velemožnost povedati plemenitemu sodišču svoje pogoje?“ vprašal je Dombrin.

„Ne, ne, dajte samo vi!“ odvrnil je Stepko povešene glave.

„Ako je tako“, pričel je Blaž Šiprak, kanonik zagrebski, torej prečitam listino: „Mi kaptol cerkve zagrebske dajemo s tem vsem in vsakemu na znanje, da je pred naše lice osebno došel velemožni in poglaviti gospod Stepan Gregorijanec z jedne strani, a obzirni in poglaviti možje Grga Dombrin, Jakob literat Čerski in Ivan Plušec, porotni meščan, v imenu plemenitega svobodnega mesta in vse občine Griške-zagrebske z druge strani, ter so svobodne volje in živio besedo svojih ust pred nami določili večno slogo in mir. Prošli let namreč, da sta nastala med plemenitim mestom in velemožnim gospodom Gregorijancem dva razpora in pravdi. Prva zaradi zlostavljanja in sile, storjene plemenitemu meščanu Petru Krupiču, zlatarju gri Kamnitih vratih, na deseti dan meseca

ta naj vzame le v roke sinoči dospele dunajske liste. Merje antisemitskih glasov, — da govorimo z „Národnimi Listy“ — odneslo jim je menda vso razsodnost, da ne vedo, da le oni kaže veličino svoje duše, ki se vede dostojno tudi ob času nesreče. Zlasti „N. Fr. Presse“ je nanizala toliko psovok proti neliberalcem, da moramo pač misliti, da jej popolnoma nedostaje argumentov. Vso svojo jezo, ves svoj strup izlila je na bodoče vladanje — „svetega Luegerja“. Ali ni divno povedano to, kaj?! Toda človek bi še opustil vse zmerjanje zbesnelih ljudi, da niso med svoje psovke pomešali tudi najpoderjših denuncijacij. Razumevati dajejo namreč, da na Dunaju so pravo za pravo zmagali revolucionarni življi!! Na podlagi te denunciacije je seveda vladi dolžnost postopati proti novi večini in bodisi zopet z vladnim komisarjem in uničenjem občinske samouprave. Ali kaj je tem ljudem na občinski samoupravi, ako je nimajo v rokah izključno le oni, kaj jim je do drugih političnih pravic, ako jih uživajo (poleg njih) tudi drugi?!

O da, ta židovski liberalizem je zrel za — srp.

Kakó grozen poraz je doživel židovski liberalizem na Dunaju, ne kaže le dejstvo, da niso mogli liberalci pridobiti niti jednega samega mandata, ampak tudi nastopni podatki. V okraju Landstrasse je poskočilo število antisemitov od l. 1891. sem od 600 na 2000 glasov, v okraju Wieden od 600 na 1100, v okraju Margarethen od 900 na 1800, v okraju Neubau od 700 na 1700. In vse to pri najhujši agitaciji in delavnosti liberalcev, kar izrečno pripoznavajo židovski listi sami.

Čehi in volitve na Dunaju. „Národní Listy“ pišejo v svoji številki z dne 17. t. m. o samostojnih českih kandidaturah na Dunaju: „Toda taka demonstracija mora biti impozantna. Ne kaže torej priporočati je, ako nismo gotovi, da pride do splošnega soglasja. No, v našem slučaju ni došlo. Veliko število Čehov stremi po uničenju nemških ustavovercev in hočejo pomagati se svojimi glasi najneizprosnejšim neprijateljem poslednjih: Luegerovim antisemitom. Vsed tega dunajski Čehi ne bodo volili soglasno, ampak dobra polovica, ali celó večina poizgubi se v morju glasov antisemitskih. Ali bodi tako ali tako, za to ne gre sedaj. Glavna stvar je, da-li v teh danes započetih bitvah pade 40letno gospodarstvo ustavovske koterije na Dunaju. Mi menimo, da pade in

februarja 1578. l. povodom uvoda g. Krsta Ungnada od Sonneka v baustvo kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije; druga pravda pa za časa istega sabora kraljevine Slavonije zaradi grdenja in psovok, izrečenih v dvoru prečastnega g. Nikole Želinskoga, prepošta zagrebskega, meščanoma Ivanu Teletiču in Mati Verniču od istega g. Stepana Gregorijanca, kateri pravdi sti obe podignjeni pred samo kraljevsko svetlostjo od plemenitega mesta kakor tožitelja proti gospodu Stepku Gregorijancu kot tožencu, in za koji pravdi je bil že urečen zadnji rok pred kraljevskim stolom požunskim, ter stojte sedaj še narešeni. No, dočim sop neka gospóda prijatelji, želeči mir obeh strank in njihju slogo in spas, marljivo delali v to, da ne bode prepira in pravde, sti obe omenjeni stranki pred nami sklenoli večni mir pod temi-le pogoji: za prvo, da g. Stepan Gregorijanec svoje zemlje in breg, spadajoči Medvedgradu, počeniš od vrela Topličice, idóci v hrib Medvednico, z Medvednice pa do potoka Bližneca in dalje do cerkve sv. Simona pod goro, omenjenemu mestu in njegovim kmetom v svobodno in mirno uživanje, t. j. za drvarenje, pašo, žganje apna in

da na županski stol dunajski sede — dr. Lueger. . . . To utegne biti prvi trd oreh vladi Badenijevi“. In res je ogromna večina dunajskih Čehov glasovala z antisemiti.

Do te meje segajo tudi naše simpatije do antisemitov in nič dalje. V dobri družbi smo.

Brez komentarja. „Slovenski Narod“ je pisal še minolega torka, da liberalci ne delajo krivice dru. Luegerju, ako zabavljajo proti njemu, kajti očitali so mu le resnice. Naj mu liberalci dokažejo še toliko lažij in nedoslednostij, sedaj ga pri pristaših ne pripravijo ob veljavo.

Brez komentarja — smo rekli gori. Tako je! Saj besedilo teh stavkov jasno kaže, da so simpatije pisca na strani — liberalcev.

Sinočni „Narod“, torej po dovršenih volitvah v III. razredu, pa piše:

„Včerajšnji dan še konečnega izida ni odločil, a vendar je pokazal, da je konec nemškoliberalne slave. Čudimo se ne, da je levica tako sovražena pri ljudstvu, kajti vedno je po vseh zastopih delala le za velikega kapitalista, in še sedaj jo bridke skušnje niso izpametovale. Tudi pri letošnjih volitvah je zanjo delal le židovski denar. Slovani, ki je nas nemškoliberalna stranka toliko zatirala, ji iz sreča privoščimo ta poraz, kajti zaslužila si ga je v polnimeri.“

112 — 20. številke, nepobitne številke so spregovorile svojo sodbo, proti koji ni rekurza. Koliko vihrje in prahu je povzročilo takozvano celjsko vprašanje? Po vseh nemških pokrajinah uvela se je divja agitacija, ki je strmoglavila več liberalnih poslancev, proti posamičnim konservativnim poslaneem izrekel je nemški fanatizem prokletstvo, politički in parlamentarni sistem se je porušil in jedno ministerstvo moralo se je umakniti s pozorišča — in zakaj?! Radi grozne krivice, kričali so Nemci. Krivice? Mi seveda smo trdili, da ne vidimo nikjer krivice in tako je moral misliti vsakdo, komur je le kolikaj do resnice. Ta namišljena krivica Nemcem ni bila drugo nego — resnična kulturna potreba Slovincem!

Nemci so trdili, da zahteva po slovenskem gimnaziju v Celju ni opravičena, ker takega gimnazija slovensko ljudstvo samo ne želi. Slovenski poslanci in slovenski listi so dokazovali nasprotno in tudi slovenske občine so se oglašale v smislu naših poslancev. Vse zastoj — nemški listi so še vedno slikali celjski slučaj kot krivičen napad na „posestno stanje“ nemško. Sedaj pa morajo obmolknuti, kajti nastopile so proti njim suhe

lomljenja kamna, bodisi za gradnje hiš, bodisi za utrjevanje židovja omenjenega mesta. Nadalje bodi za skupno pašo v porabo kmetom g. Gregorijanca in plemenitega mesta ona oranica četrirh oralov, ki pripada šestinskemu dvoru, a sedaj jo drži Lovro Pantibar, kmet g. Gregorijanca. Vrh tega ima gosp. Gregorijanec plačati svoto od tisoč ogerskih forintov, — forint po sto dinarjev — sodcu, porotnikom in vsem meščanom mesta zagrebskega in to v treh sledečih obrokih: najpri na bodočo Cvetno nedeljo, drugi obrok na dan sv. Trojice, in tretji rok na Mihaljevo. Konečno ima g. Gregorijanec poskrbeti za to, da tudi njegova sina gg. Pavel in Nikola Gregorijanec izdata pred kojim poverjenim mestom slično pismo miru. — Nasprotno izjavlja sodec in vsa občina Griška zagrebska, da odstopi v svojem in svoje dece imenu od rečenih dveh pravd in da so vse tožbe, pisma in razprave, provedene in izdane v tem poslu od katerega-koli si bodi sodeca kraljevine, brez sile in moči proti gospodu Stepanu Gregorijancu.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

146

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Za ime božje! Bežite, Vaša milost. Potres!“

Jedna je soba počila od vrha do dna; vstočni zid se je razvalil, a cerkvena sv. Filipa in Jakoba ni nego ruševina.“

„Oj, i ti me izdaješ, stari grad!“ zajechal je Stepko bolno. „Hajdimo, hajdimo, v Šestine! Tu ni več živeti!“

Na Markovo leta 1591. stal je ob 10. uri zjutraj voz pred zborovalnico zagrebskega kaptola. Iz njega je izstopil slab in izmučen, oprt ob dva slugi, gospodar medvedgrajski. Počasi je šel po stopnicah in stopil v dvorano. Tu so sedeli za zeleno mizo zagrebski kanoniki, kakor članovi poverjenega sodišča, a na strani stali so zagrebski meščani Grga Dombrin, Jakob Čerski, Mate Vernič, Ivan Plušec in Andrej Čičković.

„Servus humillimus, prečastna gospóda!“ pozdravil je odkrite glave Stepko kanonike;

ali neizprosne številke. Številke ne poznajo gostobesedičenja, ne poznajo sofistike, ne poznajo fraz — one pripovedujejo le suha nepobitna dejstva. In te številke pravijo torej, da je bil slovenski, ali pravo za pravo dvojezični gimnazij v Celju živa kulturna potreba za Slovence v južnem Stejerji. Pravda je dogmata: v prvi razred novega slovenskoneškega gimnazija se je vpisalo ravnokar 112 učencev, v prvi razred nemškega gimnazija pa 20. Na pripravnico na tem poslednjem gimnaziju pa celih 6 učencev. Kdor ne razume tega govora števil, ta mora biti gluhi in slep.

Ta celjski vzgled je tipičen za krivično postopanje nemških srdečev: kaže nam, kako hinavstvo je to, kadar ti krivičneži v imenu „državnih koristi“ odrekajo nemškemu narodu najjednostavnejše kulturne potrebe. Državnim koristim ne škoduje, ampak jih celo povspenjuje, ako se morejo vse narodnosti svobodno in v zadovoljstvu razvijati in le jednostranske strankarske koristi zahtevajo — nemške uniforme. Vemo, da nam bodoči naučni minister ni posebno naklonjen, ali vzgled celjski je tako kričeč, da opravičuje nado, da si tudi g. baron Gantsch dobro ogleda številki 112—20. In iz suhega govora suhih števil si lahko napravi potem nadaljnje primerne zaključke.

Torej? „Slovenec“ od minolega torka piše v svojem uvodnem članku o novem ministerstvu nam Badeni na tem mestu (kot minister za notranje stvari) ni simpatičen, ker je že v Galiciji pokazal, kako zna on delati javno menenje in — volitve? In potem: „Naj sodi kedo kakorkoli o galiskih razmerah, to je gotovo, da imajo poljski plemiči prevelik vpliv v deželi in premalo skrbi in ljubezni za deželno in vzlasti za blagostanje nižjih stanov. Dokaz temu je gmotna nadvlada židov, ki imajo galisko ljudstvo vključeno v svojih krempljih in ki na skrivaj že tudi vladajo po zadolženih gradih poljskih plemičev.“

O baronu Gantschu piše „Slovenec“: „Kot naučnega ministra pa imamo zopet srečati barona Gantscha, ki je nam Slovincem tak prijatelj, da bi nanj kar najraje pozabili, ko bi le mogli. Ako je bil že tedaj, ko se je vlada opirala na desnico in posebe na slovenske poslance, ta mož tako neprijazen nam Slovincem, bati se je sedaj še slabšega, ker bo imel proste roke. — Slednjič piše isti „Slovenec“: „Iz vseh teh poskusov o sestavi nove vlade pa se vidi, da mnogi politiki nimajo nobenega zmisla za sedanje razmere in potrebe ter menijo, da se javno menenje dela še vedno brez ljudstva, kakor se je delalo nekdanj. Organizirani narod bodo slepim mogotcem odprli oči, da ni temu več tako.“

Dobro, prav dobro jo je pogodil takrat „Slovenec“. Soglašamo! Ali slavno uredništvo „Slovenec“ naj nam ne šteje v zlo, da smo v svojem skepticizmu 213. številko tega lista z dne 17. septembra 1895. obesili pred-se nad pisalno mizo, da jo bomo imeli pri rokah za slučaj, da nam nastane neprijetna dolžnost dokazovanja, kako velika je razlika mnogokrat med besedami in dejanji.

Različne vesti.

Pogreb veleč. g. Mihaela Jagodeca. — Laški fanatizem. Včeraj vršil se je ob napovedani uri pogreb veleč. gosp. Jagodeca, kateheta na državni ljudski šoli, v obče priljubljenega in marljivega učitelja, uzonega duhovnika in vrliga narodnjaka. Pogreba udeležilo se je mnogo zavednega slovenskega občinstva iz Trsta, mnogo Rojancanov, kjer je služboval pokojni čez 7 let, dečki državne ljudske šole s profesorji na čelu.

Tudi „Slovansko pevsko društvo“ hotelo je skazati poslednjo čast vrlému možu, ali glej: tudi to pot nam je bilo to skoro za- branjeno. Policijska nam je dovolila peti v veži hiše pokojnika in na kolodvoru (tu v soglasju z gospodom načelnikom postaje). Odbor omenjenega društva obrnil se je do gosp. župnika cerkve svet. Antona starega, da bi se smelo peti tudi v cerkvi, ali na odgovor, da se bode pelo slovenski, isti ni tega dovolil — seveda najbrže na uslogo gotovo ne krščanskim duhom nadahnutih židov pri „Piccolu“.

S krsto postali so v veži in tu je zapelo

„Slovansko pevsko društvo“ velečastno „žalostinko „Na grobeh“. Ko so zadoneli krasni akordi slovenske žalostinke in je naletel slovenski tekst do ušes italijanskega duhovna dra. Uga Mioni-ja, zadržal se je ta med pevce ter jezno zaklical: „Cessate a cantare e non state invocare il popolo“. (Mi ne vemo, kako je mogel ta prečastni vslikati o iz- zivanju, ko smo vendar peli z dovolje- njem oblasti, z zadovoljenjem so- rodnikov pokojnika, ne na javnem, ampak v veži hiše in pa v navzočnosti žalujočih, ki so bili vsaj po treh četrtinah — Slo- venci!!) Straža je odstranila fanatiškega duhovna, ali ko je ta videl, da pojo pevci mirno naprej in da ni nobeden reagiral, strgal je se sebe roket, rekši ves- bled od jeze: „non vado in nessun luogo“. Le mirnemu našemu značaju, uda- nosti do sv. vere in velikemu spoštovanju do duhovskega stanu, se ima dotičnik za- hvaliti, da se ni dogodilo hujšega, kajti so- rodniki pokojnega kateheta so bili sila raz- jarjeni na takem postopanju katoliškega du- hovnika, po katerem postopanju moramo soditi, da istemu popolnoma nedostaje čuta pijetete.

Prežalostno je, da narodni fanatizem ne- kojih laških duhovnov noče potihniti niti kraj — mrtvaškega odra in v vsprico ve- častva smrti. Kakor je bilo že pričakovati, današnji „Il Piccolo“ je obrnil stvar popolnoma na svoje. Dopisnik (nam se prav do- zdeva, kdo je ta resnicoljub) pravi, da nam je bilo prepovedano peti, kar ni res, kajti imeli smo dovoljenje od slavne policije. Dotičnik piše tudi, da smo za- ničevali omenjenega duhovnika s „p de italian“, kar ni res, temuč mi smo le peli mirno naprej in nismo reagirali, ne toli radi njegove osebe, temuč le radi svetega stanu, katerega je zastopal.

Prepovedana demonstracija. Tržaška „Associazione progresista“ sklenila je v po- slednjem svojem obnem zboru vsled pred- loga drja Felice Veneziana, da skliče na „XX settembre“ „ljudski shod“ seveda — svojih somišljenikov. Toda gospod doktor to pot ni bil „felice“ s svojim predlogom, kajti e. kr. redarstveno ravnateljstvo je ta shod- jednostavno prepovedalo. — Najprvo so s svojimi italofilskimi namerami pogoreli „liberalci“ mestnega sveta, sedaj za njimi tudi nič manj „liberalni“ ker z njimi iden- tični — „progresovci“ o „kruta roka“ avstrijske vlade, ki ne dopušča svobodnega gibanja neodrešenem!

Promeščeno vojaštvo. Včeraj popoldne dospel je po železnici iz Kremsa v Trst 49. pešpolk „baron Hess“, kateri se je danes ob 5. uri pop. odpeljal na posebnem Lloy- dovem parniku v Metković, od koder pojde v novo svoje bivališče, v Mostar. Iz Mostara pride v Krems 84. pešpolk „baron Bauer“, kateri dospé na svoji poti v novo bivališče dne 23. t. m. v Trst.

Klub biciklistov „Tržaškega Sokola“ pri- redi prihodnjo nedeljo svojo prvo društveno dirko na cesti Opčine-Sežana.

Iz Ljubljane nam poročajo: Julij Čuk †. V Dobropolju pri Vel. Laščah pokopali so pretekli ponedeljek vrliga duhovnika, peva in ljubeznivega družabnika, kapelana č. g. Julij Čuk-a, rodod Idričana, v 36. letu njegove dobe. Mrtvaški sprevod in cerkveno opravilo vodil je g. kanonik in drž. posl. K. Klun. Blag mu spomin!

Pomanjkanje stanovanj in draginja po- stala sta v Ljubljani že neznosna, a postajala še od dne do dne občutnejša. Hišni gospodarji draže stanovanja in zvišujejo najemščino, ker so dobili premalo ali celo nič podpore! To in take razmere pač ne bodo vabile drugo leto tujece v naše mesto. — Dijaška stano- vanja so nad vse prenapolnjena v barakah biva še okoli 600 ljudi! Kam s temi po zimi?! „Narodni dom“ bode do novega leta do cela dodelan, istotako nova deželna bolnišnica. — Odbor „Nar. doma“ je vzel pri mestni hranilnici posojilo 70.000 gld. proti intabulaciji. — Slovenske predstave v dež. gledališču prično 1. ok- tobra. — Te dni se vračajo izletniki kranj- ski s praške razstave. — Izid goriških volitev na Krasu in rušilce di- scipline tudi pri nas vse obsoja.

Srečen „ribič“. Čolnar Angelo Bene- detti, kateri je bil že predsnočjem tako

srečen, da je „ujel“ ob obrežju Mandracchio namesto rib za večerjo mošnji prastarega grškega denarja, šel je včeraj zopet na „lov“. Sreča mu je bila mila, kajti našel je zopet 160 komadov grškega starega denarja. Tudi ta denar izročil je policijskemu ravnateljstvu. — Mar ne bi bila to dvostruka najdba do- voljen vzrok, da bi lokalna vlada dala pre- iskati morsko dno ob obrežju Mandracchio?

Poskušen samomor. Sinoč si je prizadel 20letni delavec Fabij Degan, stanujoč v ulici del Ponte št. 2, na šetališču pri sv. An- dreju z britvijo globoko rano na vratu, ho- teč se usmrtiti. Mimo prišedsi ljudje našli so obnemoglega mladenca v krvi ter so po- zvali zdravnika z zdravniške postaje. Le-ta je obvezal ranjenega ter ga poslal v bolni- šnico. Degan je bil napisal na listič, katerega so potem našli pri njem, da hoče umreti ker je — sit življenja. Z dvajsetimi letmi! Žalostno znamenje sedanje dobe nervoznosti.

Tajinstvena s. rt. V včerajšnjem večer- nem izdanju našega lista sporočili smo, da je 3letno hčerko gostilničarja Žerjava pred- včerajšnjem nenadoma zadušilo in da zdrav- niki na zdravniški postaji kljubu energični pomoči otroku niso mogli rešiti življenja. Sodnijska zdravnik dr. Zamparo in Xydias sta včeraj vsled naloga sodišča razparala truplo umrlega otroka, ter našla, da se je otrok zadušil vsled tega, ker je bil pogoltnil fižol, kateri pa je obtičal globoko doli v sapniku, kjer se sapnik že cepi proti pljučam. Zares drago zrnje, ki stane človeško živ- ljenje!

Sodnijsko. Dne 14. julija t. l. sprl se je 39 letni težak Josip Volpi iz Videmskega okraja na Laškem z voznikom Silvestrom Trdinom. Volpi je pograbil poleno in udaril žnjim svojega nasprotnika po glavi. Včeraj je stal Volpi pred tukajšnjim sodiščem, ob- tožen težkega telesnega poškodovanja. Z ozirom na razne olajšujoče okolnosti dobil je le 6 tednov ječe. — 27letni natakari Jurij Zenković iz Pazina se je dne 27. julija t. l. sprijel s stražarjema, katere sta ga pozvala, da naj molči, kajti nekoliko vinjeni Zenković drl se je po ulici, kolikor je imel sapa v sebi. Včeraj je dobil zaradi javnega nasilstva mesec dni ječe. — Baš tako je 48letni dninar Josip Tomšič 4. t. m. zvečer razgrajal po ulicah. Stražarja, ki sta ga pozvala, da naj molči, je opsoval in ko sta ga hotela pri- preti, branil se jima je kolikor je mogel, jima pljuval v lice itd. Sodišče ga je včeraj obsodilo zaradi javnega nasilstva in žaljenja stražarjev na 6 tednov ječe.

Policijsko. 41letno brezposelno Franico Can iz Naklega pri Kranju so zaprili, ker se je vrnila v Trst, dasi je bila od tu že iz- guana zaradi postopanja. Can ima uloženih v hranilnici 700 gl., o katerih dožene pre- iskava, kakó je prišel ta denar v nje posest. — V stanovanje Ivana Žrjanca, ulica Scali- nata št. 16, vtihotapil se je včeraj nepoznan tat ter ukradel razno zlatino in srebrnino, vredno 15 gld. — Franci Fjamin, stanujoči v ulici del Toro št. 5, ukradel je včeraj spreten tat na ulici novčarko iz žepa, v ka- teri je bilo 5 gld.

Loterijske številke, izžrebane 18. t. m.:
Praga 6, 11, 26, 74, 49.
Lvov 18, 13, 17, 8, 37.
Sibinj 13, 68, 9, 7, 34.

Najnovejše vesti.

Tolmin 19. Dr. Tuma izvoljen z vsemi 115 glasovi. Zanj tudi uradniki, na čelu jim glavar Marenzi. To je prva soglasna volitev vseh trgov. Veselje splošno. Živela složnost! Proč z mame- lštvo!

Oldenburg 19. V Wildeshausenu je po- gorelo to noč 47 poslopj, 40 rodbin je brez strehe.

Mirecourt 19. Razgledovanje vojakov je izpalo sijajno. Prisotna sta bila knez Lobanov in general Dragomirov. Množica je klicala: Živela Rusija! Pri slavnostnem obedu rekel je predsednik francoske republike, da istej je naloga zbirati svoje moči, preosnovati vojsko ter pripomoči zopet Franciji do onega mesta, ki jej pristaja med narodi.

Dunajska borza 18. septembra 1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.85	100.75
„ „ „ v srebru	100.90	101.—
Avstrijska renta v zlatu	121.95	121.95
„ „ „ v krunah	100.90	101.05
Kreditno akcije	401.25	402.20
London 10 Lat.	120.25	120.25
Napoleoni	9.54 1/2	9.54
20 mark	11.77	11.78
100 italj. lir	45.35	45.35

Podpisani usoja si naz- nanjati, da odpre svojo odvet- niško pisarno dne 23. septem- bra t. l. v Trstu, v ulici S. Spiridione št. 3 v II nadstropju.
Dr. Otočar Rybář.

Razglas.

Pri občinskem glavarstvu v Materiji v Istri nastopiti je takoj mesto **pisarja**. Dotičnik mora biti zmožen slovensčine in če mogoče tudi nemščine. Prednost imajo samci, kateri so v enakem poslu v Istri že službovali. Ponudbe naj se pošljejo
Občinskemu glavarstvu v Materiji.

Poštni opravitelj

(Ekspektor)

zmožen slovenskega, nemškega italijanskega jezika želi nasto- piti kako mesto kot opravitelj. Oglasi uredništvu lista.

Veliko zalogo otrobov, moke, sladkorja, kave, riža, suhega grozdja in drugega kolonijal- nega blaga ima

JOSIP STICOTTI

Via Stadion št. 25.
Trst.

Objava.

Javlja se p. n. občinstvu, da so sobo hotela

„R OBELISKU“

na Opčinah

popolnoma urejeno s čisto novim pohištvom in pri- pravljeno za one, ki želijo prebiti poletje na doželi. Restavracija ima izvrstno laško, nemško in fran- cosko kuhinjo. Neprekonsi teran in pivo iz znane Pizenske pivovarne po jako nizki ceni.

Priporočuje se slavnemu občinstvu za mnogo- številni obisk, boleži najudar ejšo

I. Goljevšček,
lastnik.

Jakob Hafner

izdelovatelj civilnih in voja- škkih oblek

prevzimalja kakoršne-koli naročbe za uniforme po jako umestnih cenah.

Via Caserma št. 12.

SPIRITUS SINEPIS COMPOSITUS
(ALGOFON)

je jedino sredstvo proti zobobolu, glavobolu itd. ter se dobiva v steklenicah, pravihcnih poukom za vpo- rabo, po 20 nvč. izključno v premovali

lekarni **Praxmarer (Ai due Mori)**
Piazza grande, Trst.

Čuvati se je ponarejanj.
Telefon št. 207.

Tinct. chinæ nervotica comp.
Prof. dra. Liebera živce okrepčujoči
ELIKSIR
Jedino pravi s varstveno znamko križ in sidro. Pripravljen po predpisu v lekarni Max Fanta v Pragu. Ta priprava je že več let znana kakor izvrstno živce okrepčujoče sredstvo. Steklenica po gld. 1. 2 in 3-50. Dalje priporočajo se **delešadne kapljice sv. Jakoba** kot večkrat izkušeno domače sredstvo. Steklenica 60 nč. in 1 gld. 20 nč. Do- biva se v lekarnah. Glavna zaloga: **Lekarna Se- ravallo v Trstu**; dalje: **lekarna Zanetti v Trstu**; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stofaus- platz, kakor tudi v drugih lekarnah.

Nova, velika zaloga olja, octa in mila

Sticotti

Via Stadion šte. 19.